

Anvisningar och begränsningar för användningen av specialunderstöd

Allmänt

Justitieministeriet beviljar statsunderstöd ur anslaget i statsbudgeten. Ministeriet bereder understödsbesluten, övervakar användningen av understöden och bedömer effekterna av dem. Vid beviljande, användning och övervakning av understöd tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

I den verksamhet som statsunderstödet beviljas för ska stödtagaren iaktta de villkor och begränsningar som nämns i statsunderstödsbeslutet. I villkoren och begränsningarna har vi sammanställt de bestämmelser i lagen om statsunderstöd (688/2001) samt andra föreskrifter gällande användningen av stödet som är relevanta för dem som beviljas understöd.

Ändamål för understödet

Statsunderstöd får användas endast för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet.

I understödsbeslutet fastställs i euro hur stor del av de godtagbara totalkostnaderna för den verksamhet som får understöd specialunderstödet högst får täcka.

I statsunderstödsbeslutet anges förutom stödtagaren också de aktörer för vars verksamhet statsunderstödet kan användas till den del som deras verksamhet motsvarar ändamålet enligt beslutet. Stödtagaren ska i detta falla ingå ett avtal om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa med den som genomför verksamheten. Användningen av statsunderstödet för verksamhet som bedrivs av någon annan än stödtagaren ändrar inte rättsförhållandet enligt statsunderstödsbeslutet mellan stödtagaren och statsbidragsmyndigheten. Stödtagaren enligt statsunderstödsbeslutet har alltid fullt ansvar för att statsunderstödet används i överensstämmelse med beslutet.

Specialunderstödet får användas endast under den tid som nämns i understödsbeslutet. Intäkter och kostnader som överensstämmer med understödets användningsändamål ska användas och vara bokförda under understödets användningstid.

Godtagbara kostnader

Som godtagbara anses sådana kostnader som är nödvändiga med tanke på den verksamhet/det projekt som stöds och till beloppet är skäligen.

Som godtagbara kostnader beaktas de kostnader som enligt bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) samt enligt god bokföringssed ska bokföras som kostnader under understödets användningstid.

Om understöd används för att anskaffa lösa tillgångar och anskaffningsutgifterna bokförs i balansräkningen, kan alla anskaffningsutgifter beaktas som godtagbara kostnader.

Som godtagbara resekostnader beaktas sådana till beloppet skäligen nödvändiga kostnader för resor som föranleds av det projekt som anges i understödsbeslutet. Som skäligen representationsutgifter godkänns sådana kostnader som är motiverade för att visa sedvanlig gästfrihet eller omtänksamhet. Kostnader som beror på penninggåvor eller presentkort som har ett penningvärde är inte godtagbara.

Mervärdesskatt godtas som omkostnad för vilken understöd beviljas endast om den kvarstår som slutlig kostnad för mottagaren av understödet.

För personalkostnadernas del anses godtagbara kostnader vara kostnaderna för anställda som anställts för projektet samt kostnaderna för övriga anställda, om mottagaren av understödet på tillförlitligt sätt med

hjälp av arbetstidsuppföljning påvisar hur de anställdas arbetsinsats riktat in sig på projektet. ??? Med specialunderstöd får man inte täcka utrymmeskostnader som inte föräns av projektet.

De anskaffningar av möbler och apparatur som görs med specialunderstödet måste vara nödvändiga med tanke på genomförandet av projektet. Det lösöre/den utrustning som anskaffats under projektet ska tjäna mottagarens verksamhet efter projektiden.

Kostnader som inte godtas

Som godtagbara kostnader anses inte:

- avskrivningar
- kostnader för medelsanskaffning
- utgifter för affärs- och placeringsverksamhet
- reserver
- kalkylmässiga poster som inte baserar sig på redan realiserade kostnader
- låneamorteringar
- låneräntor
- avgifter för icke lagstadgade extra pensioner
- ersättningar för uppsägning eller lönekostnader för uppsägningstid utan arbetskyldighet
- resultatpremier
- rättegångskostnader
- ersättningar som domstolen dömt stötagaren att betala
- avgifter av straffnatur, såsom böter eller dröjsmålsräntor
- Återbetalning av understöd, återindrivningsfordringar? eller kreditförluster på grund av understöd som betalats vidare ?

Allokering av de allmänna kostnaderna

Stötagaren kan täcka de allmänna kostnaderna för verksamheten med specialunderstödet med följande begränsningar. De allmänna kostnaderna utgörs av sådana kostnader för allmän administration som inte ingår i någon specifik verksamhet eller något enskilt projekt. Beloppet för dessa kostnader får uppgå till högst 15 procent av de sammanlagda kostnaderna för den verksamhet som understöds.

De allmänna kostnaderna ska

- allokeras och motiveras klart och tydligt,
- vara enligt kostnadskalkylen för projektet,
- dokumenteras separat och
- bygga på samma grunder under hela användningstiden.

De allmänna kostnaderna ska basera sig på faktiska kostnader och stötagaren ska kunna påvisa att de har realiserats.

Ändring av ändamålet och användningstiden samt villkoren

Justitieministeriet kan på ansökan av stötagaren av en välgrundad anledning ändra understödets ändamål och användningstid samt villkor. Ansökan om ändring ska lämnas in till justitieministeriet och i ansökan ska nämnas diarienumret för understödsbeslutet¹.

---

¹ Diarienumret har antecknats i högra hörnet av understödsbeslutets första sida.

Stödtagarens skyldigheter

Informationsskyldighet

Stödtagaren ska lämna justitieministeriet riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av att villkoren i statsunderstödsbeslutet iakttas.

Stödtagaren ska utan dröjsmål underrätta justitieministeriet om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med statsunderstödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av statsunderstödet eller villkoren och begränsningarna som ställs på det. Utöver vad som anförs ovan ska stödtagaren utan dröjsmål underrätta ministeriet om väsentliga förändringar som gäller kvaliteten på genomförandet, omfattningen eller finansieringen av den understödda verksamheten. Grund för bedömning av ändringen är de uppgifter som getts i understödsansökan och som tagits som grund för statsunderstödsbeslutet.

Skyldighet att iakttä upphandlingslagstiftningen

Stödtagaren ska utreda och i sin verksamhet beakta sin eventuella skyldighet att iakttä den gällande upphandlingslagstiftningen (lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016). Upphandlande enheter är utöver statens, kommunernas och församlingarnas myndigheter, bl.a. sådana statsstödtagare som uppfyller kännetecknen för ett offentligrättsligt organ enligt upphandlingslagen. Ett offentligrättsligt organ är skyldigt att konkurrensutsätta sin upphandling och då följa förfarandena enligt upphandlingslagen.

Med upphandling avses bland annat köp av varor och tjänster, hyra och därmed jämförbar verksamhet samt utläggning på entreprenad mot ekonomiskt vederlag. En upphandling är inte till exempel att

- utföra något som eget arbete
- anställa någon i arbetsförhållande
- förvärva eller hyra mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom.

Skyldigheten gäller förutom stödtagaren även de aktörer som nämns i statsunderstödsbeslutet och för vars verksamhet statsunderstöd kan användas.

Skyldighet att begära flera anbud

Justitieministeriet har bestämt att stödtagare ska begära anbud från fler än en leverantör i sådana upphandlingar av varor och tjänster där upphandlingens värde underskrider det nationella tröskelvärdet, men där värdet utan mervärdesskatt överstiger 20 000 euro. De handlingar som gäller konkurrensutsättningen ska förvaras som en del av förvaltnings- och bokföringsmaterialet, och de ska på begäran sändas till ministeriet.

Ordnande av arbetstidsredovisning

Stödtagaren ska sörja för adekvat arbetstidsredovisning, om det är nödvändigt för att det på ett tillförlitligt sätt ska gå att bekräfta lönekostnaderna för den verksamhet som får specialunderstöd. Arbetstidsredovisning ska ordnas t.ex. om en anställd, utöver den verksamhet för vilken specialunderstödet har beviljats, också arbetar med annan verksamhet eller med annat understödsobjekt, för vilket specialunderstödet inte får användas.

Försäkring

Stödtagaren ska försäkra egendom som förvärvats med statsunderstödet på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt.

Bokföring, revision och granskning av verksamheten

Mottagaren av understöd ska ordna bokföringen i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen (1336/1997) och -förordningen (1339/1997). Bokföringen ska ordnas så att det med hjälp av den är möjligt att tillförlitligt kontrollera hur understödet används.

Redogörelse för användningen av statsunderstödet

Stödtagaren ska lämna en redogörelse för användningen av statsunderstödet till justitieministeriet inom den tidsfrist som anges i understödsbeslutet.

Till redovisningen för understödet ska fogas

- kostnadsredovisning för understödet
- en huvudbok som motsvarar kostnadsstället/bokföringsrapporter
- en redogörelse för eller rapport över den verksamhet/det projekt som beviljats understöd.
- revisorns rapport över användningen av understödet, om understödet ensamt eller tillsammans med andra understöd från justitieministeriet uppgår till minst 100 000 euro.

Resultaträkning och bokslut jämte bilagor, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse/verksamhetsgranskningsberättelse samt verifikat eller kopior på verifikaten inlämnas endast på begäran. På begäran ska stödtagaren också lämna in andra utredningar som behövs för övervakning av att villkoren i statsunderstödsbeslutet har följts., som till exempel huvudboken som svarar mot kostnadsstället.

Återbetalning av statsunderstöd

Stödtagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett statsunderstöd eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Stödtagaren ska också betala tillbaka statsunderstödet, om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i statsunderstödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Avbrytande av utbetalning och återkrav

Justitieministeriet kan bestämma att utbetalningen av statsunderstöd ska upphöra samt att statsunderstöd som redan betalats ut ska återkrävas, om stödtagaren har använt statsunderstödet för ett väsentligen annat ändamål än vad det har beviljats för eller brutit mot de villkor och begränsningar som ingår i statsunderstödsbeslutet.

Om stödtagaren har använt statsunderstödet för ett väsentligen annat ändamål än vad det har beviljats för, lämnat justitieministeriet felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på erhållandet av statsunderstödet, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller i övrigt väsentligen brutit mot bestämmelserna om användning av statsunderstöd eller villkoren i statsunderstödsbeslutet, har justitieministeriet en lagstafgad skyldighet att återkräva understödet.

Justitieministeriet har rätt att besluta att utbetalningen av understöd avbryts innan eller i samband med återkrav, om ministeriet har grundad anledning att misstänka att understödet inte har använts för det ändamål som anges i understödsbeslutet. Utbetalningen kan avbrytas också om justitieministeriet har grundad anledning att misstänka att stödtagaren inte har gett riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalningen eller övervakningen av användningen av statsunderstödet.

Om stödtagaren, eller dennes i 47 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen (39/1889) avsedda företrädare, genom en lagakraftvunnen dom har dömts till straff för ett brott som avses i 6 a § i det kapitlet eller för ett brott som avses i 186 § i utlänningslagen (301/2004) eller om stödtagaren genom ett lagakraftvunnet

beslut har påförts en påföljdsavgift som avses i 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), kan justitieministeriet fortsätta att betala ut statsunderstödet samt låta bli att återkräva ett redan utbetalat statsunderstöd eller en del av det endast av synnerligen vägande skäl.

Ränta som ska erläggas på det belopp som ska återbetalas eller återindrivas

Stödtagaren ska betala årlig ränta på det belopp som återbetalas eller återkrävs från och med betalningsdagen enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) utökad med tre procentenheter.

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den förfallodag som satts ut av statsbidragsmyndigheten, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

Granskningsrätt

Justitieministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av användningen av det utföra behövliga granskningar som gäller statsstödtagarens ekonomi och verksamhet. Om statsunderstödet har beviljats på det sätt som föreskrivs i 7 § 2 mom. för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än stödtagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, har utrikesministeriet rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den instans som bedriver verksamheten eller projektet enligt statsunderstödsbeslutet.

Stödtagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman som utför inspektionen och en i 16 § 2 mom. avsedd revisor alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för inspektionen samt även i övrigt bistå vid inspektionen.